

Medellín: de la por a l'esperança

MEDELLÍN és la segona ciutat de Colòmbia i té 2.300.000 habitants. Als anys noranta era considerada la ciutat més violenta de tot el món. Però Medellín ha viscut en els darrers anys una transformació insòlita. La convivència, l'ambient cultural i l'educació a la ciutat han experimentat una empenta extraordinària. I la violència s'hi ha reduït de manera notable.

La clau per al canvi ha estat apostar per l'educació, la cultura i la participació ciutadana.

Formeu grups de quatre i elaboreu una llista de 10 coses que sabeu de Colòmbia. Poseu en comú les llistes de tots els grups i compareu els resultats.

- Quines maneres hi distingeix?
- Recordeu alguna cançó, pel·lícula, novel·la... que parli de la situació social de Colòmbia?

Sabíeu que...
Medellín està agermanada amb Barcelona.

• Escriu amb quina ciutat està agermanada la teua població i en què consisteix aquesta relació.

Per què era una ciutat tan violenta?

Colòmbia viu des de fa més de 40 anys un conflicte armat entre diferents parts: les forces armades, la guerrilla dividida, en dos fronts, i els paramilitars. En el cas de Medellín, conflueixen molts factors que, combinats, aboquen a la violència:

- **Faiblesa dels governs, corrupció i ineficàcia de les forces policials i del poder judicial.**
- **Poder creixent de les màfies relacionades amb el narcotípic, que substitueixen l'autoritat de l'estat.**
- **Gran quantitat d'armes disponibles entre la població i facilitat per obtenir-les.**
- **Exclusió social: pobresa, discriminació i grans desigualtats entre la població.**
- **La creença generalitzada que la violència és la millor manera de resoldre els conflictes.**

Com a resultat de tot plegat, Medellín era una ciutat insegura i poc recomanable. Els seus habitants estaven atemorits, avergonyits de la mala fama de la ciutat i sentien una gran desconfiança vers la capacitat de la democràcia per resoldre aquest problema.

bones pràctiques

La fórmula de Medellín

l'any 2004 el nou govern municipal es va proposar canviar de dall a baix la situació de la ciutat. Per passar de la por a l'esperança, la fórmula de Medellín ha consistit a proporcionar oportunitats socials per disminuir la violència i restaurar la confiança entre la població.

Això va implicar treballar dur en molts aspectes:

- **Reconstruir la legitimitat:** fer present la llei als barris i assegurar una policia respectuosa amb els drets humans.
- **Desmilitaritzar els violents:** retirar les armes, portar a terme plans de reinserció social i donar suport a les víctimes.
- **Invertir en educació:** millorar la qualitat de l'educació pública, construir més escoles, parcs i biblioteques als barris més pobres.
- **Invertir en urbanisme social:** revitalitzar els barris més degradats amb habitatges, millorar el transport públic i el comerç, crear un jardí botànic.
- **Estimular la participació dels ciutadans:** elaborar un manual popular de convivència, organitzar consultes públiques sobre els pressupostos municipals.

Canviar una ciutat és possible

La fórmula de Medellín ho demostra. Actualment, "la gent s'ha apropiat dels parcs, dels nous espais públics, tot brul en el seu habitual cònic organitzat. Milers d'escolars amb rúfies uniformes envoluen les voreres, els venedors ambulants ofereixen tota mena de menjar, l'activitat comercial és intensa i cap taxiata no es paga ja a acostate a cap barre al·ludint inseguretats" (Javier Sule, El País, 29/03/2006)

Amb totes aquestes mesures, encara queden desenes de bandes armades i no s'han aturat els assassinats per part dels grups paramilitars, però s'ha iniciat un camí de recuperació de la confiança en la ciutadania i la democràcia.

Algunes dades de l'evolució de Medellín

- El 1991 es cometen 381 homicidis per cada 100.000 habitants.
- El 2006 aquesta xifra havia baixat a 30; el 80 % dels paramilitars estan en procés de reinserció i el 40 % de les inversions municipals corresponen a educació.

Font: www.elspais.com
www.comunedeloseguia.org
www.ar.serra.com/tema/magazine/interior/

Paraules per reflexionar

"Volem servir la pell a Medellín. Que en hi havia destrucció ambiental oportunitats [...]. Tots els projectes prenen el volent de reducció entesa com a element integrador [...] per reforçar el missatge que volem transmetre: "el més bell per als més humils". El primer pas de la qualitat és la dignitat i el respecte".
Sergio Fajardo, alcalde de Medellín (2004-2007).

- Com definiries la paraula dignitat?
- En quines situacions és important aquest valor?
- Quin perfil en treu la persona que el manifestes?
- Què pot passar si una persona demostra tenir massa dignitat?
- Per què era tan important per als ciutadans de Medellín?
- Dues voltes dir a la teua ciutat proporcional: "el més bell per als més humils"?
- Caus que el nostre país s'està aplicant aquest criteri en algun lloc? Quines conseqüències té?
- Quina pregunta t'agradaria fer a l'alcalde actual de Medellín si fossis periodista?

Activitats

- Formeu grups de quatre o cinc.
 - Treu un barri o població que coneixeu bé i que considereu que necessita mesures de millora.
 - Imagino que es tracta d'un municipi independent i que sou una agrupació de ciutadans disposats a presentar una candidatura a les pròximes eleccions. Discuteu quines mesures de millora serien les prioritàries i compareu-les amb la fórmula de Medellín.
- Tenen punts en comú?